

Nr 1163

Av herr **Magnusson** i Borås **m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 33, med förslag till lag om reglering av förbrukning av elektrisk kraft.*

(Lika lydande med motion nr 1003 i Första kammaren)

Som framgår av redovisningarna i propositionen 33 år 1970 har elkraftförsörjningen sedan mer än ett år tillbaka varit allvarligt rubbad. Konsekvenserna härav blir allt svårare att bemästra ju längre bristsituationen fortsätter. Det är således hög tid att åtgärder för en ransonering av eltilldelningen vidtas.

Olyckligtvis har situationen utvecklats därhän att en akut brist på över en miljard kWh föreligger. För att häva denna brist krävs ganska långtgående ransoneringsåtgärder. Från Vattenfalls sida har uppgivits en reduktion med 10—20 % av förbrukningen.

I propositionen anges att en ransonering i första hand skall avse viss förbrukning av elektrisk kraft för industriellt ändamål samt för reklam-belysning och liknande. Enligt ett från Vattenfall utsänt meddelande kommer ransoneringen också i första hand att inriktas på industriella elkonsumenter med en förbrukning överstigande 1 miljon kWh/år.

Det är emellertid olyckligt att ransoneringen inledningsvis inriktas mot enbart industriella storkonsumenter. En ransonering av diskuterad omfattning kommer nämligen oundgängligen att innebära besvärliga omställningsförhållanden och produktionsbortfall i åtskilliga industrier och kan t. o. m. leda till att sysselsättningen på vissa håll riskeras. Sådana effekter bör så långt möjligt undvikas.

Även hänsynen till det nuvarande valutaläget och handelsbalansen gör det synnerligen angeläget att industriproduktionen och därmed vår exportkapacitet hålls uppe respektive importbehovet hålls nere. Det vore fatalt om industrin på grund av nationella kraftförsörjningssvårigheter skulle behöva vidkännas märkbara produktionsinskränkningar.

Industrin utgör emellertid den utan gensägelse största elkonsumenten. Det är därför i nuvarande läge ofrånkomligt att en viss inskränkning sker i eltillförseln till industrin. Skadeverkningarna härav står i direkt proportion till ransoneringens omfattning. Det är därför ytterst angeläget att den planerade inskränkningen blir så liten som möjligt.

Ett av sätten att minska den procentuella nedskärningen av eltillförseln är att utsträcka ransoneringen till att gälla fler elkonsumenter. Om än

vinsten härav i absoluta tal blir tämligen ringa kunde en sådan åtgärd likväl leda till en viss reduktion av den diskuterade procentsatsen. I vart fall kunde därmed uppnås att utrymmet för individuella dispenser från den generella procentsatsen vidgades. Enligt vår mening skall därför förberedelsearbetet omedelbart igångsättas för att vidga kretsen av ransoneringssubjekt så att även icke-industriella storkonsumenter får vidkännas samma inskränkningar i sin elkraftstilldelning som industrin. En sänkning av den diskuterade övre gränsen (1 M kWh) bör också övervägas.

Det är förståeligt om man i första hand söker undvika att utsträcka ransonerings- till den ordinära hushållskonsumtionen. De praktiskt administrativa svårigheterna torde också te sig besvärande. Eftersom det kan föreligga risk för att kraftsituationen utvecklar sig sämre än vad i dag förutsättes, måste likväl redan nu åtgärder planeras på hushållskonsumtionssidan. Planer bör således göras upp för ransonerings- även i hushållen så att en sådan ransonerings- ofördröjligen kan insättas om det skulle visa sig att behov av en större eller längre kraftbesparing än den i dag förutsatta skulle uppkomma.

Med stöd av det anförda föreslår vi,

- att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala
- att den planerade elransonerings- skall utsträckas till fler och större grupper av storkonsumenter än som i dag förutsättes; och
- att förberedelsearbete igångsättes för en utsträckning av elransonerings- också till den ordinära hushållskonsumtionen.

Stockholm den 3 mars 1970

Tage Magnusson (m)
i Borås

Erik Grebäck (cp)

Arvid Enarsson (m)

Bror E. Nyström (s)

Sigvard Larsson (fp)
i Umeå